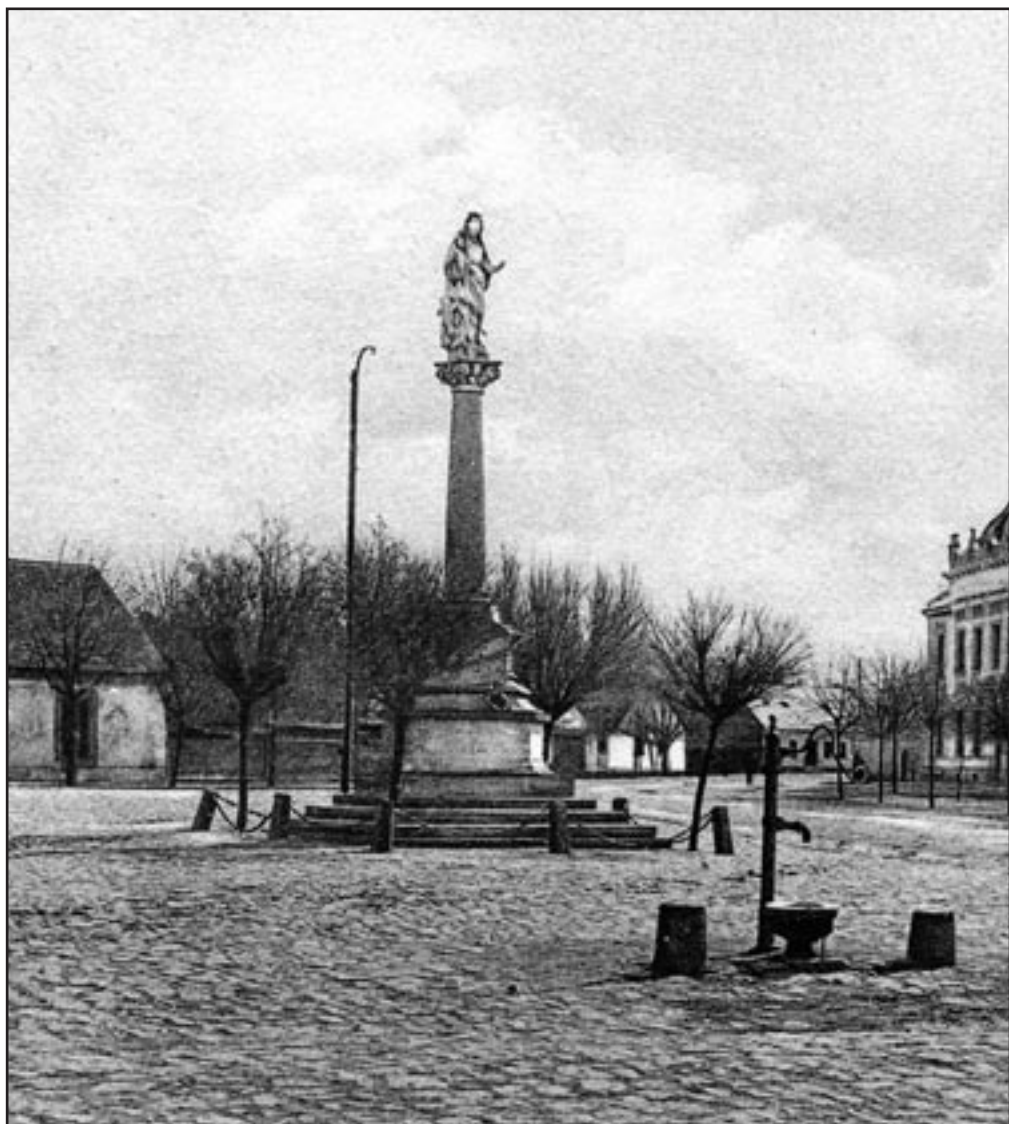

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 5 • ROČNÍK XIII.

KVĚTEN 2007

Pohled z Mazánku k Buchlovu

(foto: Bořek Žižlavský)

KVĚTEN

Zdenka Maršálková

*Květen, ten měsíc – pacholátko květy ověncené,
je zasvěcený Panně Marii, matičce Boží
i matkám všem, i přírodě novým životem ozdobené,
kdy na poli i v lese vzkvétá vše, i každý obyčejný keřík hloží.*

*Když večer májový pod hvězdičkami na krajinu sletí
a vše se vůní májovou omamně rozvoní,
milenci k sobě tisknou se pod květem jabloní.
Tak jako dnes to dělávali dávno po staletí.*

*Zelený pažit pod stromečky kvetoucími
se slavně zlatem pampelišek mnoha oděje,
rozezvučí se čmeláky, včelkami bzučícími
a slunko májové s úsměvem čtveráckým se na něj usměje.*

*Vlaštovky modrou klenbu nebes tak jako šipky křížují,
opájejí se jarním vzduchem, s cvrlikáním se radují.
Již vrátily se z teplých krajin do svého zrození,
by ve hnízdečkách staraly se o svá nová pokolení.*

*Máj, to je měsíc lásky, milenců, květů, matek, také dětí,
rozkvetlé přírody i tažných ptáků, co se do ní sletí,
děkujem za ten krásný dar – pohodu máje, jež nám byla dána
a prosme Boha s Pannou Marií, aby nám byla vždycky zachována.*

Informace městyse Buchlovice

Rada městyse 9/2007 ze dne 22. 3. 2007

Kontrola úkolů

Starosta informoval členy rady městyse o ukončení kontroly NKÚ – financování a průběh realizace rekonstrukce Muzea Podhradí Buchlovice v rámci projektu Interreg III. A ČR – SR – protokol s výsledky potěšujícími, bez připomínek.

Žádost o povolení uspořádání akce Velikonoce 2007 na Buchlově – Vlasta Šiková, Břestek a žádost o povolení uspořádání akcí na Buchlově během roku 2007 – Jozef Šik, jednatel HB collegium, Břestek

Rada byla překvapena množstvím nových impulzů k obohacení kulturní scény městyse, k naplánovaným akcím nemá připomínky a přeje úspěšný rok nově ustavenému občanskému sdružení. Rada pro rok 2007 a naplánované akce nebude požadovat poplatky ze vstupného.

Žádost o podporu při organizaci 9. ročníku Buchlovského hudebního léta a nástin programu BHL 2007 – Vítězslav Chromek, Traplice

Rada děkuje za nabídku, byla potěšena nabídkou z programu BHL 2007 z dílny VICHŘ, Vítězslav Chromek. Ve snaze podpořit aktivitu permanentního pořadatele rozhodla rada o paušálním poplatku za všechny akce pro rok 2007 uvedené v dopise ve výši 15.000 Kč. Rada předpokládá nejen dodržení množství a kvality akcí, ale i jejich zmiňovanou technickou a bezpečnostní stránku.

Žádost Zdeňka Sonntaga, Velehrad, o dlouhodobý pronájem tržního místa pro prodej lázeňských oplatků v sezóně 2007

Rada nemá (na základě příznivých ohlasů z let minulých) připomínek k pronájmu plochy k prodeji lázeňských oplatků a k uzavření smlouvy o pronájmu na letošní sezónu dle platných podmínek.

Oznámení o provedení ohňostroje – svatební oslava 30. 6. 2007

Rada souhlasí s využitím prostoru městyse pro provedení ohňostroje dle oznámení za předpokladu, že prostor bude řádně a včas uklizen a především, že budou dodrženy všechny normy týkající se bezpečnosti, rovněž tak ovšem bude ohňostroj ukončen před 22.00 hodinou.

Žádost o souhlas s akcí M + G studia (David Zdráhal, Buchlovice) – KULIČKIÁDA 2007 – 24. 3. 2007 na náměstí Svobody

Rada schválila propůjčení části veřejného prostranství – náměstí Svobody na tradiční akci a schválila její konání za předpokladu, že celý prostor bude řádně a včas uklizen, následující první pracovní den pak předán tajemníkovi úřadu městyse.

Hejtmanský den v Buchlovicích 12. 4. 2007 – informace

Členové rady byli informováni starostou a tajemníkem o připravovaném Hejtmanském dnu v Buchlovicích – 12. 4. 2007 (přípravě témat k diskuzi, složení reprezentací apod.). Všichni členové rady přijali pozvání na tento den k jednáním s úředníky KÚ ZK, dále pak Mikroregionu Buchlov a dalšími.

Usnesení zastupitelstva městyse č. 3/2007 dne 22. 3. 2007

Zastupitelstvo schvaluje ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích dle § 85, písm. a)

– prodej pozemků městyse Buchlovice v prostoru ulice Sportovní na výstavbu bytových domů firmě ZORESTA, s.r.o., Uh. Hradiště, parcela č. 522/3, ostatní plocha o výměře 325 m², p.č. 524/1, orná půda o výměře 974 m², p.č. 524/2, orná půda o výměře 1.235 m², p.č. 524/3, orná půda o výměře 1.276 m², p.č. 524/4, orná půda o výměře 909 m², p.č. 524/5, orná půda o výměře 944 m², které jsou zapsány v katastru nemovitostí u KÚ pro Zlínský kraj – KP Uh. Hradiště za cenu 533.800 Kč,

– prodej pozemku městyse Buchlovice p.č. 2227/2 o výměře 2.327 m² v k.ú. Stříbrnice obci Stříbrnice, cena podle znaleckého posudku 21 Kč/m²,

– prodej části pozemku p.č. 2103/1 (celková výměra 604 m²) v k.ú. Buchlovice Františku Straňákově, Hluk, nové značení parcela č. 2103/4 o výměře 127 m² a manželům Jaromíru a Antonii Flasarovým, Uh. Hradiště, nové značení parcela č. 2103/5 o výměře 127 m², za cenu dohodou 100 Kč/m²,

Zastupitelstvo schvaluje ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích dle § 84, odst. 2, písm. e)

– dodatek č. 1 zřizovací listiny příspěvkové organizace s názvem „Služby městyse Buchlovice“, která byla zřízena městysem k datu 1. 1. 2007. Městys Buchlovice mění zřizovací listinu organizace městyse „S M B, příspěvková organizace“ dodatkem č. 1 takto: 1. v čl. 2 odst. 2 se nadpis „Předmět podnikání“ nahrazuje slovy „Předmět doplňkové činnosti“

Zastupitelstvo schvaluje ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích dle § 84, odst. 2, písm. c)

– rozpočet městyse Buchlovice na rok 2007, včetně doplnění, a) položka 5171 (oprava bývalé ZŠ Lhotka bude navýšena na 200.000 Kč), b) položka 6121 – výstavba vodovodu Újezda – Trnávky – zastupitelstvo uložilo starostovi ing. Jiřímu Černému jednání s majitelem firmy FLOART Mgr. Antonínem Ondrášem o finanční spoluúčasti na dovybavení čerpací stanice pro vodovod Újezda – Trnávky.

Zastupitelstvo městyse schvaluje ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích dle § 85, písm. j)

– půjčku z Fondu rozvoje bydlení v Buchlovicích ve výši 75.000 Kč manželům Antonínu a Marii Šaratovým

Zastupitelstvo městyse vzalo na vědomí

– kontrolu úkolů z minulého zasedání zastupitelstva č. 02/2006 ze dne 14. 12. 2006.

Rada městyse č. 10/2007 ze dne 11. 4. 2007

Oznámení výsledku hospodaření za rok 2006, za vedení ZŠ Buchlovice Mgr. František Klvaňa – ředitel

Rada vzala na vědomí oznámení výsledku hospodaření Základní školy Buchlovice a schválila pokrytí ztráty v hospodaření ve výši 63.045,43 Kč z fondu reprodukce majetku.

Žádost o povolení akce „Okrskové hasičské soutěže dne 19. 5. 2007“ (náhradní termín v případě nepříznivého počasí 26. 5. 2007) v rekreační oblasti Smrďavka u rybníka, Antonín Zelinka, starosta SDH

Rada schválila žádost o konání akce v centrální části rekreační oblasti Smrďavka, učinila tak v dobré víře, že nedojde k devastaci louky a dalších pozemků náležejících městyši a že akce bude probíhat pouze za příznivých klimatických podmínek na louce, která bude nájemcem uklizena.

Ohlášení akce – Sdružení rodičů při ZŠ Buchlovice – 2. ročník dětské kuličkády dne 1. 4. 2007

Akce již proběhla, a tak rada konstatovala její hladký průběh a přínos kulturnímu vyžití všech generací buchlovických občanů.

Žádost o souhlas s konáním letního stanového tábora v době 1. – 29. 7. 2007 pod rekreačním objektem „Vlčák“, Zdenka Miklíčková, Středisko Junáka Uh. Brod

Rada schválila možnost pořádání letního tábora pro Středisko Junáka Uh. Brod, neboť historicky nebylo s pořádáním táborů touto organizací žádných problémů. Na technických věcech je třeba se domluvit s místostarostou Bořkem Žižlavským (odběr vody, likvidace odpadů apod.).

Existence jednotek požární ochrany, městys Buchlovice jako zřizovatel jednotky kategorie JPO II a možnosti čerpání státní dotace, nutnost schválení 50% krytí Zastupitelstvem městyse Buchlovice, dopis HZS ZK, plk. Ing. Mojmír Jurka, ředitele

Rada doporučila po diskuzi v zastupitelstvu městyse Buchlovice schválení 50% krytí zabezpečení pohotovosti jednotky požární ochrany kategorie JPO II. – SDH Buchlovice.

Vyhlášení „PF02-07 Podprogram na podporu obnovy venkova“ Zastupitelstvem Zlínského kraje s 5 dotačními tituly – konečný termín pro podání je 23. 4. 2007

Rada byla informována o zájmu Mikroregionu Buchlov zúčastnit se Zlínským krajem vyhlášeného „PF02-07 Podprogramu na podporu obnovy venkova“ – Titul č. 4 – Integrované projekty venkovských mikroregionů – dostavba cyklostezek v Mikroregionu Buchlov. Z projektu bude žádáno o 400.000 Kč, dalších 400.000 Kč bude vybráno na obcích, které se akce zúčastní a budou realizovat cyklostezky. Vzhledem k tomu, že městys Buchlovice má zájem o další dostavbu cyklostezek, rada schválila doporučení zastupitelstvu o změně rozpočtu ve výdajové části o tyto prostředky.

Žádost o řešení dopravní situace před budovou Mateřské školy Buchlovice, Bc. Jitka Němečková, ředitelka MŠ Buchlovice

Rada byla informována, že dopravní situace před budovou Mateřské školy v Buchlovicích (na ulici Suchý rádek) je již řešena a byla také podána základní informace o stavu řešení.

Žádost rodičů Základní školy Buchlovice o dohled nad bezpečností přechodu u staré školy, Brněnská 16, která bude dočasně (po dobu oprav budovy na ulici Komenského) využita pro školní vyučování, 21 rodičů

Informace o tom, že v rámci vyučování na „staré škole“ bude potřeba zjednat dohled nad dětmi, které přicházejí do výuky – podle informací ze školy je bude hlídat a doprovázet personál školy, také byla informována a přislíbila součinnost PČR Buchlovice.

Týden pro rodinu – radní Mgr. Lenka Rašticová

Informaci o Týdnu pro rodinu podala radní Mgr. Lenka Rašticová, jedná se o soubor akcí ve dnech 12. – 20. května 2007, celý program byl a je znovu publikován v Buchlovském zpravodaji.

Oznámení majitelům chat

Vážení chatari, vážení příležitostní obyvatelé městyse Buchlovice! Vzhledem k tomu, že pravidelně (především na jaře) nastávají problémy s umístěním velkoobjemového odpadu i v centru rekreační oblasti Smraďavka, dovoluujeme si Vás oslovit a nabídnout službu, která by mohla zamezit skládkování těchto odpadů a vytváření nepohledných scénérií v jinak velmi půvabné krajině. Chceme tímto říci, že i pro Vás může sloužit sběrný dvůr Mikroregionu Buchlov na Křižných cestách v Buchlovicích. Neskládkujte, prosíme, tento odpad u modrých kontejnerů o objemu 1100 litrů rozmístěných po Smraďavce! Máte také tu možnost, jako ostatní obyvatelé městyse Buchlovice, odvézt do sběrného dvora velkoobjemový odpad specifikovaný v zaslaném letáčku a také další, včetně biologicky rozložitelného odpadu. Zatímco občané Buchlovic se prokazují občanským průkazem, po Vás bude obsluha

sběrného dvora chtít doklad o vlastnictví nemovitosti na katastrálním území městyse Buchlovce, tj. list vlastnický k nemovitosti (chatě).

Dovolujeme si upozornit, že sběrný dvůr je otevřen i v sobotu v době od 8.00 do 12.00 hodin.

Využijte možnosti bezplatného ukládání velkoobjemových odpadů za definovaných podmínek tak, aby tyto nekončily v přilehlých lesích a příkopech cest. Přispějete tím ke zlepšení svého mikrosvěta a na příjemný prostor kolem Vás můžete být pak právem pyšní! Děkujeme Vám

Pracovníci Úřadu městyse Buchlovce

Bankomat už slouží

Vážení spoluobčané, jistě jste si všimli, že na začátku měsíce dubna byl v městyse Buchlovce instalován bankomat soukromé firmy Kingston consulting s.r.o. Na realizaci této služby se výrazným způsobem finančně podílí městys Buchlovce i s rizikem v souvislosti s případným nenaplněním počtu výběrů. Bankomat je umístěn na náměstí (ve vchodu budovy bývalého kina) a je přístupný 24 hodin

denně. Bankomatu je možno využít pro bankovní karty typu MAESTRO, MASTERCARD, MASTERCARD ELECTRONIC, CIRRUS, VISA, VISA ELECTRON, EC EURO CHEQUE, DINERS CLUB INTERNATIONAL. Kromě dalších služeb je možno jej využít na dobíjení kreditů Vašich telefonů operátorů O2, VODAFONE a TWIST. Jednotlivé výběry jsou omezeny částkou 30 000 Kč.

Vážení občané, doufáme, že s důvěrou využijete nové bankomatové služby, po které byla letitá poptávka. Vždyť nejbližší bankomat je umístěn až ve Starém Městě!

Jak je to s nájmy hrobů

Vzhledem k množícím se nesrovnalostem ve sjednání a ukončení nájmu hrobových míst (dále jen HM) na hřbitově v Buchlovicích, podáváme tímto informační zprávu opírající se o zákon 256/2001 Sb., §20 a 24, odst.1.

Ukončení nájmu hrobového místa

Citace: „Pokud nájemce nebo jiná oprávněná osoba neodstraní příslušenství do 30 dnů od skončení nájmu a neučiní tak ani v prokazatelně poskytnuté dodatečné lhůtě, naloží se s věcmi jako při zrušení pohřebiště ve smyslu obecně závazných předpisů (zák. 256/2001 Sb., §20 a 24).“

Pokud jsou v hrobě urny, je třeba je vyzvednout. Hrobové zařízení (pomníky, obruby, desky) buď odstraní nájemce v dané lhůtě nebo je odstraní Městys Buchlovce na náklady nájemce prostřednictvím S M B, p.o. Buchlovce.

Nájemce je povinen si podat žádost o ukončení nájmu HM, která musí obsahovat: datum ukončení nájmu; č. HM; jméno, adresu a číslo OP, podpis.

Věříme, že vstřícným přístupem všech účastníků zajistíme klidný chod místa posledního odpočinku.

Vyřizuje Alena Šiková, Úřad městyse Buchlovce

Hejtmanský den v Buchlovicích

Dne 12. dubna se uskutečnil v Buchlovicích Hejtmanský den pořádaný Zlínským krajem. V čele návštěvy přijel hejman Libor Lukáš s členy krajské rady – Vojtěchem Jurčíkem,

Přivítání před Hotelem Buchlovice

Stanislavem Mišákem, Josefem Slovákem, Bronislavem Fuksou, Petrem Hradeckým, Jindřichem Ondrušem, Zdeňkem Szpakem, ředitelem Ředitelství silnic Zlínského kraje Bronislavem Malým a dalšími spolupracovníky. Mikroregion Buchlov reprezentovali starostové jeho obcí a za Buchlovice přišli navíc místostarosta Bořek Žižlavský, radní Alena Horáková, Lenka Rašticová, Zdeněk Beníček a tajemník úřadu městyse Miloslav Hrdý.

Po přivítání a vzájemném představení došlo na pracovní témata. Vše moderoval a za mikroregion vystoupil starosta Buchlovic Jiří Černý a po něm se ujal slova a tématu „Rozpočtové určení daní“ osvětlimanský starosta Josef Bartoněk. Dále hovořil starosta Břestku Jindřich Krušina (téma doprava), starosta Stupavy Jindřich Kovář a do debaty, která pokračovala i přes pracovní

oběd v hotelu Buchlovice, se přidali i další. Na témata a vznesené dotazy průběžně reagovali představitelé kraje.

Po obědě Hejtmanský den pokračoval setkáním se zástupci buchlovických firem (NODIS, MIP, DEKOR, ADA, Hotel Buchlov park, KOPO, Hotel Buchlovice, BD Senszors, FAVEX, CONFIS).

Odpolední program, již bez zaneprázdněného hejtmana a jeho náměstka Jurčíka, pokračoval prohlídkou Muzea Podhradí, o kterém pohovořil Miloslav Hrdý. Poté se všichni přesunuli na průmyslovou zónu, na prohlídku firmy BD senszors. Tato firma nebyla vybrána náhodou. Patří totiž k jedněm z největších zaměstnavatelů na

Hejman Libor Lukáš předává pamětní list starostovi Jiřímu Černému

Buchlovicku. Byla založena v roce 1993 a vyrábí převážně snímače tlaku, výšky hladiny a jejich příslušenství. Obchodní zastoupení má v několika státech střední Evropy.

Foto: bž

Diskuse zástupců kraje s podnikateli

Starostové obcí mikroregionu

Představitelé Zlínského kraje

Prohlídka Muzea Podhradí

Ve firmě BD Sensors

Počátkem měsíce dubna započali zaměstnanci Služeb městyse Buchlovice, příspěvkové organizace, každoroční jarní úklid. **(foto: bž)**

V měsíci březnu prováděli pracovníci Správy a údržby silnic předlažbu některých míst kostkové slinice přes Buchlovice, včetně okrajového pásu u zámecké zdi. **(foto: bž)**

V polovině dubna byly na budovu restaurace U Páva umístěny nové hodiny, které zakoupil Městys Buchlovice. Práním jeho zaměstnanců je, aby dobře sloužily nejen našim obyvatelům, ale i hostům. (foto: bž)

Pracovníci Služeb městysu Buchlovice v měsících březnu a dubnu prořezávali stromy a keře na hřbitově, které byly z velké části proschlé. (foto: Pavel Ondrůšek)

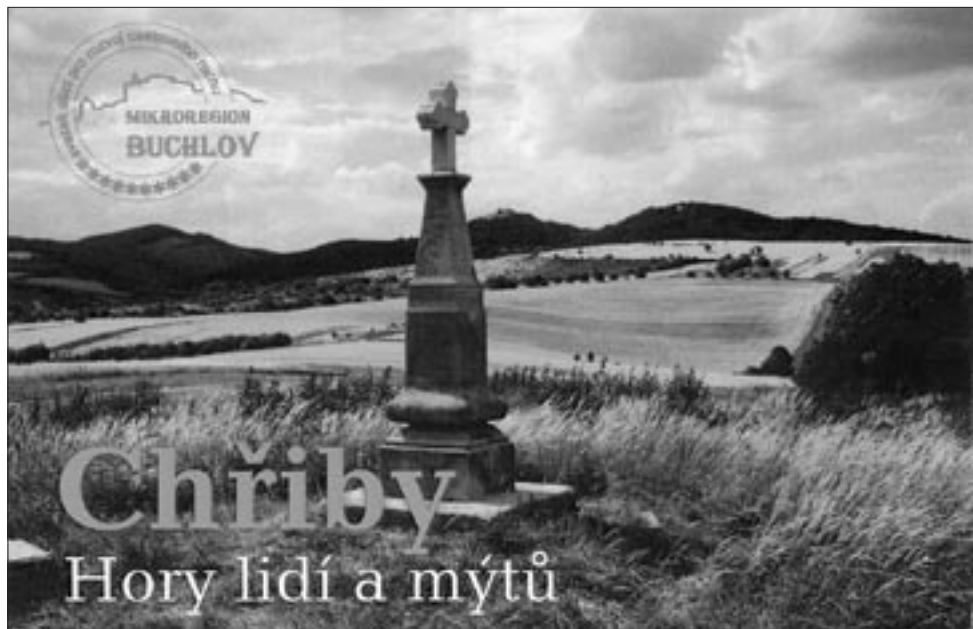

V Buchlovicích se sešly delegace místních akčních skupin regionů (MAS) z Belgie, Holandska, Lucemburska, Španělska a Walesu, které se zapojily do projektu PROEUREGION. Do projektu, který se zabývá propagací a prodejem typických regionálních výrobků, je zapojena i MAS Buchlov. (foto: bž)

Stará kaštanová alej na Smraďavce, kterou vysadil v roce 1911 Hospodářsko-okrašlovací spolek v Buchlovicích, v posledních březnových dnech dožila. Silně napadena klíněnkou a houbovými chorobami ohrožovala chodce i automobilisty. Stromy budou časem nahrazeny novými. (foto: bž)

Film na DVD nosiči – Chřiby, hory lidí a mýtů, který natočil režisér a kameraman Ivan Strítěský na motivy scénáře Jiřího Jilika, si můžete zakoupit v informačním centru v Muzeu Podhradí.

Aktuálně ke studnám

Každý, kdo odebírá podzemní vodu, tak smí činit pouze na základě vydaného POVOLENÍ k odběru vody – nyní je to § 8 odst. 1 písm. b) bod 1. platného znění vodního zákona (č. 254/2001 Sb.)

Povolení k odběru podzemních vod je vázáno na vodní dílo (studnu) nikoliv na osobu a přechází na další nabyvatele vodního díla, pokud nadále bude sloužit účelu uvedenému v povolení.

Dle čl. II bodu 2 platného znění vodního zákona – platnost vydaného povolení k odběru podzemních vod, která nabyla právní moci do 31. prosince 2001, zaniká nejpozději dnem 1. ledna 2008 (pokud již nezanikla uplynutím doby, na kterou byla udělena, byla-li tato doba kratší).

Toto se netýká odběru podzemních vod ze studní určených pro individuální zásobování domácností (dále jen „domovní studny“) vodou !!! – t.jn. že povolení k odběru podzemních vod z domovních studní pro pitné a jiné účely platí i nadále.

Druhy studní:

A) Studny vybudované před 1. lednem 1955 (dále jen „historické studny“)

B) Studny vybudované v letech 1955–2001 spolu se stavbou hlavní – rodinným domem, chatou apod.

C) Studny samostatně vybudované v letech 1955–2001

D) Studny vybudované (resp. povolené) po 1. 1. 2001

K bodu A)

Tyto studny jsou ze zákona považovány za povolené i kolaudované. Rovněž užívání vody – odběr z těchto studní, je považováno za povolené, třebaže se nedochovaly doklady.

Odběr z historických studní:

- a) pro potřebu jednotlivých domácností nadále platí a není potřeba o nic žádat
- b) pro ostatní účely (např. právnické osoby a fyzické osoby pro podnikání, atd.) – zaniká

k 1. 1. 2008 – nutno požádat o povolení k odběru podzemní vody.

K bodu B)

Tyto studny mají být stavebně povoleny a kolaudovány, rovněž k odběru vody má být vydáno povolení dle vodního zákona.

Řešení:

Pokud neexistuje samostatné stavební povolení na studnu:

- vyhledat stavební povolení či kolaudační rozhodnutí na stavbu hlavní – pokud je v těchto rozhodnutích zmínka o studni (např. že nemovitost bude zásobována z vlastní studny), lze na takovou studnu pohlížet jako na stavbu povolenou i kolaudovanou,
- nutno však požádat o vydání povolení k odběru podzemní vody z této studny.

K bodu C)

Tyto studny mají být stavebně povoleny a kolaudovány, rovněž k odběru vody má být vydáno povolení dle vodního zákona.

Řešení:

Pokud neexistuje stavební povolení, kolaudační rozhodnutí na studnu ani povolení k odběru podzemní vody z předmětné studny, je potřeba vše zlegalizovat a požádat o povolení k odběru podzemní vody ze studny.

Samotnou stavbu studny lze řešit dvěma způsoby:

- 1. pokud lze doložit, že stavba studny byla povolena, avšak nezachovaly se k tomu potřebné doklady, porídí vlastník stavby zjednodušenou dokumentaci předmětné stavby a předloží ji příslušnému speciálnímu stavebnímu úřadu k ověření.
- 2. pokud je zřejmé, že stavba studny byla provedena bez stavebního povolení, je potřeba požádat o její dodatečné povolení dle § 129, odst. 2 platného znění stavebního zákona s tím, že stavebník předloží podklady ve stejném rozsahu jako k žádosti o řádné stavební povolení.

V obou uvedených případech je zároveň potřeba podat i žádost o povolení k odběru podzemních vod.

K bodu D)

Tyto studny mají být stavebně povoleny a kolaudovány, rovněž k odběru má být vydáno povolení dle současného vodního zákona. Pokud jsou tato povolení vydána – a to dle §8 a § 15 zákona č. 254/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tak k povolení odběru podzemních vod ze zákona k 1. 1. 2008 nezanikají a platí i nadále, pokud však nezaniknou uplynutím doby, na kterou byla povolení vydána.

Príslušným úřadem k vydání výše citovaných povolení je vodoprávní úřad, který je zároveň i speciálním úřadem pro stavby vodních děl – studní. Pro občany městyse Buchlovice je to Městský úřad Uherské Hradiště.

Upozornění:

Ustanovení čl. II bod 2 platného znění vodního zákona se však dále vztahuje i na:

- povolení k odběru povrchových vod,
- a povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových či podzemních, která byla pravomocně vydána do 31. 12. 2001.

Zde tento zákonem daný zánik povolení platí bez výjimky pro všechny, t.zn. i pro jednotlivé občany (domácnosti). Ustanovení o zániku se nevztahuje pouze na povolené vypouštění odpadních vod do veřejné kanalizace.

Podrobnější informace lze zjistit na speciálně zřízených webových stránkách www.zanikpovoleni.cz, kde je odkaz na dokumenty, diskusní fórum s uvedením nejčastějších dotazů a formuláře žádosti. Dále je možno se informovat na bezplatné telefonní lince 800101197 (Informační kancelář MZe ČR).

DIAKONIE ČCE – středisko Cesta

Už téměř deset let existuje v Uherském Hradišti středisko sociálních služeb pro klienty s mentálním a kombinovaným postižením nazvané Cesta. Působí jako denní stacionář – úlevová služba pro rodiny, které o svého blízkého s postižením pečují doma.

„Naše služby umožňují pečovatelům, kteří se doma celé dny starají o rodinného příslušníka, ukrojit si kousek volného času pro své potřeby, nákupy, vyřizování na úřadech... Klientům, které nám přitom svěří do péče, nabízí středisko Cesta bezpečné stimulační prostředí a péči školených pečovatелů,“ vysvětluje Zuzana Hoffmannová, ředitelka střediska.

Ve středisku Cesta klienti absolvují různá relaxační cvičení, dechovou gymnastiku, a dle stupně postižení si mohou prostřednictvím námětových, pohybových a didaktických her osvojovat získané dovednosti. Osobnost klientů je rozvíjena prostřednictvím fyzioterapie (stimulační a relaxační cvičení), muzikoterapie (zpívání u klavíru), ergoterapie (výtvarná a pracovní výchova) či canisterapie (cvičení se psem).

Středisko je otevřeno ve dnech pondělí až pátek od 7.30 do 15.00. Je zde i možnost zajištění oběda.

Budete-li mít pocit, že vám můžeme jakkoliv pomoci, volejte, pište, nebo se k nám přijďte podívat.

DIAKONIE ČCE – středisko Cesta, Na Stavidle 1266, Uherské Hradiště,

Tel.: 572 557 273, 737 507 915, <http://cesta.diakoniecece.cz>, e-mail: cesta@diakoniecece.cz

Diakonie ČCE
Centrum sociálních služeb pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením

DIAKONIE ČCE - středisko Cesta
nabízí bezpečné a stimulační prostředí lidem s postižením a úlevovou službu jejich rodinným pečovatelům

Denní stacionář

- služba pro děti a mládež do 18 let s těžkým mentálním a kombinovaným postižením
- fyzioterapie (stimulační a relaxační cvičení)
- muzikoterapie (zpívání a klavír)
- ergoterapie (výtvarná a pracovní výchova)

Domecisko

- služba pro osoby s lehkým nebo středně těžkým mentálním a kombinovaným postižením
- nácvik, pohybové a didaktické hry
- relaxační cvičení
- dechová gymnastika
- rozvojové a získané dovednosti

Pracovní doba:
7.30 - 15.00 hod

Zajištění oběda

DIAKONIE ČCE - středisko Cesta, Na Stavidle 1266, Uherské Hradiště, tel.: 572 557 273, 737 507 915, <http://cesta.diakoniecece.cz>, e-mail: cesta@diakoniecece.cz

Čokoládové lázně v nových prostorách

Vážení a milí spoluobčané,

ráda bych Vás pozvala do nové provozovny Centra regenerace, které je od 2. dubna 2007 otevřeno za úřadem městysu. Některým z Vás naše procedury nejsou cizí, neboť nás znáte z lázní na Smrad'avce, kde jsme do konce roku 2006 působili v pronajatých prostorách.

A co Vám můžeme nabídnout?

- Klasické, reflexní a lymfatické masáže
- Hot Stones Terapii = masáž lávovými kameny
- Dornovu metodu a Breussovou masáž jako prevenci skolióz a ischiatických potíží
- Teplé tělové zábaly s bahnem z Mrtvého moře, mořskými řasami, čokoládou či medem
- Tělové peelingy solné, meruňkové či okurkové
- Infrakabinu jako nový typ prohřívání a saunování
- Komplexní regeneraci dle principů východní medicíny
- Prodej přírodní kosmetiky, kosmetiky z Mrtvého moře a himalájských čajů

Naše služby jsou Vám k dispozici v úterý až sobotu od 9 do 18 hodin,
v neděli od 9 do 15 hodin, pondělí je zavřeno.

**Speciálně pro Vás, obyvatele Buchlovic, máme připravenu slevu
30 % z nabízených procedur. A navíc malý dárek při první návštěvě...**

Za celý kolektiv se na Vás těší

Marcela Šťastná, tel.: 608 467 577, www.laznebuchlovice.cz, info@laznebuchlovice.cz

Rodina jako strom aneb proč Týden pro rodinu

Máte doma rodokmen? Já jsem se o svých předcích snažila dozvědět co nejvíce a všimla jsem si, že rodokmeny jsou často zobrazovány jako stromy.

Kořeny mohou být rodina, v níž jsme se narodili, mohou být pevné a hluboké, ale i mělké a vratké. Kmen může být naše manželství, partnerství, které je základním pilířem rodiny. Může být velký, mohutný, ale taky dutý, vykotlaný. Koruna může být naše současná rozvětvená rodina s dětmi, s vnuky a pravnuky. Může být bohatá na ovoce, na život ve větvích, může být plná zpívajících ptáků a nebo může být prázdná, suchá a pustá.

Stromy jsou pro nás lidi důležité a o každý z nich je třeba náležitě pečovat. Pro mne je důležitá i rodina, a proto jsem ráda, že i u nás v Buchlovicích jsme se dokázali shodnout na tom, že o rodiny je třeba pečovat. Rodinám jsme se proto rozhodli věnovat celý týden. Chceme nabídnout kulturní a sportovní akce pro rodiny, ukázat bohatství některých rodin, které potkáváme, dvě odborné přednášky jsou pak určeny k „zušlechtní“ našich rodin. Tak jako sadař zušlechťuje stromy, či jako vinný kmen potřebuje péči vinaře, tak se naše rodiny pokusí zušlechtit manželé Zajíčkovi z Centra pro rodinu věnující se problematice manželství a porozumění ve vztahu muže a ženy a PhDr. Zdeňka Bezděková z Pedagogicko-psychologické poradny Uherské Hradiště věnující se péči o děti a řešení problémů s nimi.

A proč Týden pro rodinu právě v květnu? Protože v neděli 13. 5. slavíme Den matek a den 15. 5. je vyhlášen Dnem pro rodinu. Pojďme tedy společně pěstovat rodinu, starat se o ni, čerpat moudrost z kořenů, pečovat o kmen a korunu a radovat se z jejího ovoce. Přeji nám všem, aby tento týden byl pro nás všechny tím opravdovým svátkem.

PROGRAM:

sobota 12. 5. 2007

15.00 hod. slavnostní otevření výstavy Rodina očima dětí – práce dětí a žáků ZŠ – muzeum

16.00 hod. mše za rodinu

kostel sv. Martina Buchlovice

17.00 hod. přednáška Jak pěstovat manželský vztah (pořádá KDU-ČSL)

aneb odlišnosti komunikace muže a ženy, přednáší J. a I. Zajíčkovi Centrum pro rodinu a soc. péči Ostrava, fara Buchlovice

neděle 13. 5. 2007

16.00 hod. Zpívání od srdíčka a zpívání rodin (pořádají Děcka z Buchlovic a Buchlovjáneek) účinkují děti MŠ Buchlovice, Buchlovjáneek, Děcka z Buchlovic, Muzička Folklorního studia Buchlovice a rodiny z Buchlovic zámecký amfiteátr Buchlovice (sál U páva)

úterý 15. 5. 2007

16.00 hod. přednáška Dětský vzdor a sourozenecké vztahy (organizuje Buchlovjáneek), PhDr. Zdeňka Bezděková, Pedagogicko-psychologická poradna Uherské Hradiště – salonek restaurace Záložna

čtvrtek 17. 5. 2007

15.00 hod. setkání seniorů (pořádá Městys Buchlovice)

vystoupí žáci ZŠ Buchlovice, sbor BuDu, k tanci i poslechu zahraje skupina LCR Pavla Martináka – Hraběcí sál Hotel Buchlovice

sobota 19. 5. 2007 Sportovní den

10.00 hod. fotbalový zápas Synové proti otcům (organizuje TJ Sokol)

13.00 hod. Rodinný turnaj v petanque (organizuje Petanque klub Stříbrné kule) areál hřiště TJ Sokol

neděle 20. 5. 2007

Soutěžní odpoledne (organizuje Junák), proběhne v areálu junáckých chat a bude zakončen táboračkem. Začátek ve 14 hod.

Doprovodné akce probíhající po celý týden:

Muzeum Podhradí:

– rodinné vstupné do Muzea Podhradí – 30 Kč pro 2 dospělé a děti

– výstava prací dětí MŠ a žáků ZŠ

Restaurace U páva:

– rodinné menu + dětský pohár zdarma

Za Školní, kulturní a sportovní komisi

Vás srdečně zve **Lenka Rašticová**

Přišlo jaro do vsi, kde jsi zimo, kde jsi?

Svátek sv. Řehoře, původem tradice katolické církve, se pro děti z naší mateřské školy stal malou generálkou na blížící se Velikonoce. Podle starého zvyku jsme v převlečení za Řehořovy vojáky konali „svatořehořskou ochůzku“ obcí, tzv. řehořskou koledu. Podle starých archivních spisů předchází tomuto svátku pečení malých tolárků pro ty nejchudší děti z obce. Proto jsme svědomitě napekli dva plechy zmíněného pečiva a úspěšně je sami snědli, protože hlad má velké oči. Při ochůzce vesnici jsme u řady stavení zastavili průvod a potěšili hospodyni a hospodáře písničkami, vinšující hojnost sil pro nadcházející práce na poli. Na ošatce „nového zrození“, kterou představovala kulatá slaměná mísa, přinesly děti pšeničné zrno i na Úřad městyse Buchlovice. Na znamení přicházejícího jara si děti po návratu do školky zasely obilí do vlastních květináčů, které v průběhu dalších dní pečlivě opatrovaly. A aby byl svátek patrona žáků úplný a slavený pravdivě podle tradice, nastalo ve školce tzv. stínání berana. Jedná se o starou hru určenou pro chlapce, děvčata si při ní obhlíží a vybírají dobře rostlého a statného ženicha.

Před první postní nedělí se jednalo o poslední slavení tzv. radostných svátků a my jsme se začali připravovat na prožívání čtyř postních nedělí. Po té první (Invocabit) jsme si připravovali tradiční hrachový pokrm (tzv. pučálku), která se ovšem těšila mnohem menší oblibě než připravovaná „pražma“ (pokrm s mlékem a medem). Po té druhé (Reminiscere) jsme už s předstihem pekli velikonoční perníčky, učili se tzv. slámový kruhový tanec a po té třetí jsme se sešli spolu s rodiči na tradičních Velikonočních dílničkách, které se i letos těšily značné účasti rodičů i prarodičů. Rodiče si na velikonočním jarmarku mohli zakoupit velikonoční výrobky svých dětí, ochutnat „jarní pomazánky“, které připravily paní kuchařky, ale především jsme mohli vzájemně komunikovat o všem, na co se nedostává času v průběhu rychle plynoucích všedních dnů.

Před samotnými velikonočními svátky jsme z plátna a sukna vyrobili Smrtholku neboli Morenu, kterou jsme vyhodili do místního potoka jako symbol právě končící zimy a přicházejícího teplého období. Tancem a zpěvem jsme Morenu vyprovázeli a tzv. přinášáním létečka, které proběhne 11. dubna, budeme přinášet dobré počasí zpět do školky.

Děti si v průběhu pučícího jara oblíbily především barvení textilu, které jsme v rámci prvních kvetoucích rostlin vyzkoušeli na plátně, líbilo se jim také pečení velikonočního beránka, zdobeného sněhem či čokoládou. Jidášovy placky mazané povidly však slavily úspěch největší. I zde platí, že nejjednodušší bývá nejlepší. Na Škaredou neboli Sazometnou středu jsme „vygruntovali“ třídu, aby na nadcházející svátky byla čistá a snažili jsme se usmívat jeden na druhého, aby nám to (podle lidové moudrosti) zůstalo po celý rok.

Prožívání Zeleného čtvrtka jsme přizpůsobili tradičnímu pojetí dle křesťanských tradic, proto jsme oprášili staré řehtačky a klapačky a roznášeli po obci velikonoční přáníčka se zpěvem „My Jidáša hóníme a na dřevo zvoníme“. Především jsme však oznamovali, že zvony už odletěly do Říma. Pátek byl dlouho očekávaným dnem, protože chlapci si přinesli tatary, děvčata stužky na pomlázku a výslužku pro mrskače a úderem deváté hodiny jsme zahájili velikonoční mrskut, který byl doprovázen tancem, zpěvem, hraním velikonočních her ale především smíchem všech dětí. Plné pytlíčky sladkostí, které si zasloužili nejen mrskači ale i „vyšlahané“ holky svědčily o tom, že kluci si svou koledu zasloužili za pěkně deklamované koledování. Snad se díky živému dětskému prožitku přenesla pěkná atmosféra i do jejich domovů.

To si ze srdce přeje

Veronika Němečková

Na puzzliádě byl každý vítěz

Začátkem března jsme v „beruškovém oddělení“ pořádali I. ročník puzzliády. Dětský zápal pro skládání této původně anglické hry byl obrovský. Na desíti stanovištích si děti mohly sestavit puzzle různého stupně obtížnosti a rozličných motivů. Odměněn byl každý, kdo sestavil alespoň dvě skládačky. Oblibě se těšil nejen klasický krteček a Ferda mravenec, ale i motivy medvídků Pú.

Dobrovolný rodičovský příspěvek na tuto akci byl věnován na zakoupení nových hraček.

Touto cestou bych ráda poděkovala všem rodičům, kteří přispěli na dobrou věc.

Veronika Němečková, mateřská škola

Hejtmanský den navštívily se svým malým vystoupením i děti z mateřské školy

(foto: bž)

HB Colegium a SR při ŽŠ Buchlovice
uspořádají

2. června 2007 od 10.00 hod.

Dětský den na hradě Buchlově

Program: pohádková cesta, hry a soutěže, loutkové divadlo, tombola
Více informací na plakátech

Lyžák na blátě

Ve dnech 12.–16. 3. 2007 jsme se my, žáci 7. třídy ZŠ Buchlovice, zúčastnili lyžařského výcviku v Kunčicích.

Neměli jsme tam moc sněhu, ale i tak jsme se zabavili. První dva dny jsme lyžovali. Potom paní učitelky Jarmila Brešlová, Štěpánka Taftová a zdravotnice Jarmila Žufánková usoudily, že nebudou riskovat naše zdraví, a výcvik do konce týdne zrušily.

Když jsme jeli na svah, vstávali jsme v 7 hodin, protože jsme chtěli být na sjezdovce co nejdříve. K polední už se nám sníh doslova ztrácel pod nohama.

Když už jsme nelyžovali, chodívali jsme na procházky. Jednou jsme se vydali na chatu Návrší, která byla vzdálená 7 km. Za ten den jsme ušli asi 14 km.

Téhož dne večer jsme si také uspořádali karneval s velmi zajímavými maskami. Nejlepší

tři byly oceněny. Velblouda a egyptské ženy představovaly Monika Bobčíková, Eve Pípalová, Terka Smetanová a Klára Zámečnicková. Siamská dvojčata „Anbe“ ztvárnily Anna Neoralová a Bětko Jurčová. Pod třetí maskou se skrývali: Milan Hlůšek jako sestra Fanylnka, Pavel Obdržálek jako Pavlinka a David Andrlé jako Dana. Dále jsme zhlédli např. Břišní tanečnice, Hooligans, Rybanu, manžele Kundíkovy a sestry Smrt, Rakovinu a Mor. Po skončení karnevalu následovala diskotéka.

Další den jsme šli k chatě Junior, kde jsme hráli míčové hry. Večer každý pokoj dostal za úkol zahrát určitou scénku. Scénky byly velmi vydařené. Porotu tvořili pan a paní Hrabcovi.

I když jsme neměli moc sněhu, letošní hory byly super!

**Anna Neoralová, Alžběta Jurčová,
Klára Zámečnicková, Terka Smetanová (7. tř.)**

Na svahu

Společná fotografie účastníků letošního lyžáku

Postřehy z dnešní buchlovické školy

V březnovém čísle Zpravodaje jsem konstatovala v článku „Střípky vzpomínek...“, že současní učitelé to nemají lehké, aby v době počítačů a internetu „zaujali“ své žáky pro výuku učiva.

Učitelé to nikdy neměli lehké. Už J. A. Komenský před staletími nabádal kantory, aby si dítě osvojovalo nové poznatky všemi smysly – očima, ušima, čichem, chutí i hmatem. Proto doporučoval používání co nejvíce různorodých názorných pomůcek. A zvláště na „národní škole“ je to přímo nutné. Co jsme se navyráběli kartiček, barevných zápisů, výpisků, příkladů a pouček, které nejen „zdobily“ třídu, ale zejména pomáhaly dětem připomenout a zapamatovat si nové učivo.

A jak vypadá škola dnes? Každého z vás na první pohled upoutá její barevnost. Barevný je už vstup do školy hlavním vcho-

dem, když stoupáme schodištěm do 1. patra. Nápad namalovat čtvero ročních období přímo na stěny schodiště vzešel od pí učitelky Markéty Šocové. Realizaci provedly pí učitelky 1. stupně se svými dětmi za pomoci žáků výtvarného kroužku 2. stupně pod vedením pí učitelky Vladimíry Janíkové.

Co na stěnách uvidíte?

Nejprve vás přivítá jaro. Jsou zde zastoupeny svěží barvy tak typické pro jaro – žlutá, zelená, růžová. Léto je pestré a jásavé – nejčastěji převládá zelená, žlutá, oranžová a červená. Snad nejteplejšími barvami hříví podzim. Každého z nás napadá pestrý listnatý les či ovocný sad, takový, jaký se nachází v okolí Buchlovic. Doslova se na nás „sesype“ oranžovo – žlutohnědé listí. Zima nás pak zaujme svou bělostí a světlemodrou nadýchaností s nezbytným sněhulákem.

Pestrá paleta barevných tónů září i v jednotlivých třídách, zejména 1. stupně ZŠ. Přechod z mateřské školy do 1. třídy není pro děti co do prostředí problémový, protože i zde, v příjemných učebnách, se prvňáčci setkávají s barevností stolků a lavic, židliček, kobereců, stěn i výzdoby.

Snad největších změn doznal původní byt pana školníka Geryšera, vlastně posledního školníka, který ve škole se svou rodinou bydlel. Z bytu, jenž se nacházel u schodiště do suterénu, se postupně stával nejprve kabinet a sborovna, pak i skladiště, později malá třída pro žáky 2. stupně, kam občas chodili „družináři“. Dokonce v ní byla i první počítačová učebna a dnes slouží jako klasická učebna pro žáky 3. třídy.

Je úplně jiná, vymyká se svým vzhledem ostatním třídám. Snoubí se v ní totiž jak domácí prostředí (krátké záclony, batikované závěsky a drapérky), tak i typické školní prostředí. Ze všech stěn i z prostoru „třídečky“ doslova útočí na žáky nápadité a veselé pomůcky, které však nejsou samoučelné. Mají tam mimo jiné „třídní poštu“, „pytel pořádku“, na kartičkách napsané moudré citáty. Zejména nás upoutá „strom hezkých slov“ s velkými červenými jablky a padajícími listy

pěkných slov, které děti rády slyší a píší je svým spolužákům. Útulnost dotváří i velký koberec, sponzorský dar jednoho z rodičů. Někomu by se mohlo zdát, že je prostředí učebny snad příliš „vyšperkováno“. Nemám ten pocit, třída se mně líbí. Je zde mile, učebna „dýchá“ optimismem, radostí a jistě se takto cítí třetáci i jejich třídní učitelka Jitka Javorová.

Čím mě škola dále překvapila?

V některých třídách mají žáci tzv. „zeď nářků“. Zde si mohou „vylít“ své srdíčko. Napsat, co se jim líbí, ale i nelíbí, co je trápí, co by chtěli změnit. Objevují se zde i vzkazy pro potěšení a radost kamarádům.

To, že škola má své internetové stránky je už samozřejmé. Nedovedla jsem si však představit, že by se to týkalo i jednotlivých tříd. O stránky se starají a vytvářejí je samotní žáci. Jsou zde mimo jiné také fotografie z různých třídních akcí, výletů, z vyučování. Žáci internetové stránky pravidelně doplňují, obměňují, posílají si vzájemně e-mailové zprávy apod. Rodiče i přátelé ZŠ se mohou ostatně o všem sami přesvědčit při osobní návštěvě školy.

Školní prostory jsou krásné zevnitř, prošly mnohými změnami a všichni si přejeme, aby se škola už brzy dočkala i slíbeného „nového kabátu“.

Co dodat na závěr?

Přála bych si, aby se buchlovická škola stala ostřivkem klidu, pohody, aby mladí učitelé pokračovali v tom, co jsme my, „kantoři ve výslužbě“, brali jako své poslání.

Jitka Bartošková, učitelka v.v.

Hrad Buchlov otevřel své brány na velikonoční svátky a doslova byl obležen návštěvníky. K letošním novinkám patří zavedení tří prohlídkových tras a neplacení vstupného do areálu, což po létech vítají nejenom návštěvníci z Buchlovic a blízkého okolí. Na dolním snímku je pohled do prostor Zbrojnice U Andělky, kde mj. proběhla výstava velikonočních pohlednic. (foto: mž a Antonín Nožička)

Den vína

Den vína v Buchlovicích (17. 3. 2003) nabídl návštěvníkům k ochutnání 538 vzorků od 238 vystavovatelů. Zajímavostí bylo velké zastoupení kvalitních přívlastkových vín (82 %), které vypovídá o tom, že v posledních letech se v našich krajích vínu daří. Výnos z dobročinné aukce byl letos ovlivněn celkově nižší účastí návštěvníků, spojenou pravděpodobně s dalšími „Josefovskými košty“ pořádanými v okolí. Čistý výtěžek aukce vzácných vín a šampionů 16 300 Kč byl předán Základní umělecké škole v Uherském Hradišti na zakoupení housliček, které si budou moci zapůjčit i buchlovické děti...

(foto: Martin Žižlavský)

sobota 17. března 2007

Putovní koule Kuličkiády opustila Buchlovce

Dne 31. března se v Buchlovicích uskutečnil už 16. ročník Kuličkiády. Pořadatelem bylo opět studio M. Akce se zúčastnilo kolem čtyřiceti hráčů, z nichž se vítězem stal Honza z Uherského Hradiště a putovní koule tedy letos opustila náš městys. Na dalších místech se už umístili Buchlovjáci. Za všechny ceny bychom chtěli poděkovat těmto sponzorům: restauraci U Páva, restauraci Maco, Lázním Leopoldov Smraďavka, bufetu na tržnici aj.

Studio M

Na dětské kuličkové

Druhý ročník Dětské kuličkové uspořádalo Sdružení rodičů při ZŠ Buchlovice 1. dubna 2007. Zúčastnilo se ho 32 startujících dětí ve věku od pěti do čtrnácti let.

Vítězem se stala Míša Lukeščíková, na druhém místě skončil Zdeněk Tomešek a na třetím pak Alice Hrušková, všichni jsou žáky 6. třídy ZŠ Buchlovice. Vítězové si odnesli diplomy a pěkné ceny, všichni účastníci pak sladkou odměnu, kterou sponzorsky věnoval pan Marek Pientok.

(foto: Pavel Princ)

Hřiště uklízeli velcí i malí

4. dubna 2007 se v 16.00 hod. konala brigáda na dětském hřišti. Sešla se spousta pomocníků, díky nimž byla práce brzy hotová. Poděkování patří také panu Obdržálkovi, který věnoval pracujícím dětem sladké odměny. Doufáme, že uklizené hřiště vydrží co nejdéle.

OS Buchlovjánek

úterý 3. dubna 2007

Nová výstava v Muzeu Podhradí

Vystavující autoři (zleva) Josef Křemeček, Bořek Žižlavský a Ivan Křemeček

V dubnu a květnu obohatila výstavní exponáty buchlovického Muzea Podhradí už druhá letošní výstava. Tentokrát zde vystavovali celkem čtyři autoři své různorodé práce. Prvním z nich byl kreslíř známý nejenom z humoristického časopisu *Trnky Brnky* či *Slováckých novin*, Ivan Křemeček ze Včelar. Ten se představil především diorámou rozměrného, dřevěného, řezaného hradu, který je právě dobýván nepřátelskými bojovníky. K diorámě pak na přilehlých panelech přidal desítky barevných kreseb, které pořídil na svých toulkách po méně známých hradech a zámcích České a Slovenské republiky, o nichž vydal loni knihu. Výstavní tabla doplnily velkoformátové fotografie z různých chrábských míst autora Bořka Žižlavského.

Vedle diorámy si mohli návštěvníci prohlédnout originální lepené papírové město, jež několik let vyrábí Martin Žižlavský. Čtvrtým vystavovatelem byl Ivanův bratr Josef Křemeček, který se představil dřevořezbami soch svatých.

Vernisáž výstavy proběhla v sobotu 7. dubna. Návštěvníci obdivovali nasvícenou bitevní scénu, podkreslenou historizující muzikou. Přitom mohli ochutnat z výrobků firmy Rudolf Jelínek a.s. Vizovice, která byla sponzorem akce.

log; foto: Vlastimil Kořínek

Papírový model historického města Martina Žižlavského

kresby, dřevořezby, fotografie a modely

Na výstavě můžete dále shlédnout fotografie Bořka Žižlavského (vlevo), kresby Ivana Křemečka (vpravo) a dřevěné dobývání hradu stejného autora (dole)

Jarní snímky v zámku a přilehlé zahradě pořídil ing. Pavel Vlášek

Turnaj v petanque

Dne 7. dubna 2007 se hrál 8. turnaj ročníku 2006/2007 Grand Prix Janáček v petanque na našem hřišti v Buchlovicích. Turnaje se zúčastnil rekordní počet 84 borců, kteří se utkali v bojích o možnost hrát závěrečné finále TOP 16. Ideální počasí přispělo k sobotní pohodě všech zúčastněných.

Vynikající formu předvedl Ladislav Vaďura z Uh. Hradiště, který v napínavém finále porazil 13:12 Davida Vackeho, herce Slováckého divadla v Uh. Hradišti a třetí místo obsadil David Prosnák z Buchlovic.

V celkovém pořadí je na 1. místě Jiří Sonntag (Buchlovce) 86 bodů, 2. Antonín Mach (Uh. Hradiště) 84 bodů, 3. Miroslav Horák (Buchlovce) 72 bodů.

Příští turnaj se koná 5. května 2007 a všichni jste srdečně zváni. Petanque je sport u kterého nemusíte mít vrcholnou formu a přesto se dobře pobavíte.

Alena Horáková

prezidentka klubu Stříbrné kule Buchlovce

Turisté zahájili sezónu

Tradičním výšlapem do Chřibů zahájili v sobotu 14. dubna 2007 členové Klubu českých turistů Tupesy letošní turistickou sezónu. Účastníci výšlapu, mezi nimiž byla i skupina turistů z Buchlovic, začali své putování jarními Chřiby prohlídkou zříceniny hradu Cimburku. Jejich další cesta vedla kolem studánky U mísy ke Kazatelně a odtud na Horu sv. Klimenta. Po krátkém odpočinku výprava dále z Klimentku pokračovala přes Novou louku na Zikmundovu skálu. Zde se účastníkům výšlapu otevřel trochu nezvyklý, přesto překrásný pohled na dvojvrší Buchlova a Barborky. Ze Zikmundovy skály sestoupili účastníci výšlapu do Osvětiman, odkud odjeli objednaným autobusem domů. Na horním snímku jsou členové „buchlovické větve“ výpravy na Zikmundově skále, dole pak některé partie této skály.

Text a foto: **Vlastimil Kořínek**

sobota 14. dubna 2007

Pohled na Buchlov a Barborku ze Zikmundovy skály

Místo na snímcích, které se nachází při cestě z Nové louky na Zikmundovu skálu, bylo v roce 1947 svědkem smutné události

Hrušky – od těch prvních až po ty poslední

Mezi tím vším druhem ovoce byly snad nejpočetnější hrušky. Je to ovoce chutné, nenáročné a svým obsahem vápníku i poměrně hodnotné. Také svým tvarem a vybarvením někdy i lákavé.

Nebudu zde uvádět žádné odborné názvy odrůd, ale prostě tak, jak se jim říkalo, takže mnozí zavzpomínají se mnou.

Jako první bývaly jahodňatky, poměrně malé, ale to nevadilo, byly z hrušek zralé vždy první. Potom hned dozrávaly ječmínky. Malé, podlouhlé, ale tak krásně žluťoučké, že zrovna volaly, ale často z velké výšky vysokého stromu. Ale kdo chtěl, zdolal každou překážku. Krvavínky – po zakousnutí se uvnitř objevilo červené žihání. Šarpulky – šťavnaté, sladké a velice chutné. Na spadlých na zemi se to jen hemžilo včeličkami a vším tím bodavým hmyzem. Na pevných větvích se houpaly hodonky. Velké, sladké, někdy i trochu natrpklé, ale na pohled velmi lákavé. Pak již to zráló všechno za sebou. Všechny ty máslovky, vodňáčky, ovesnice, šidla, my jsme jim pro jejich vůni říkali vonné – žluté, velmi chutné s jemnou dužinou. Zelinky, baby, jadernice, pražky, hvězdníčanky s tmavě hnědou slupkou. Měli jsme doma i funtovnice. Byly to velké, podlouhlé hrušky a nevím proč se jim tak říkalo, snad že se někdy vážívalo na funty. Pak byly vладыky. Vypadaly velice důstojně, ale byly i chutné. K podzimu dozrávaly všechny ty koženice, škaredky a štíhlé krivice. Kolem svátku sv. Václava samozřejmě václavky a kamínky. Kolem císařských hodů byly císařky. Všechno pak uzavíraly všechny ty pozdní, kterým se říkalo zimňáčky. Dlouho nevydržely.

Nebylo banánů, ale často je dokázaly děckám nahradit. Bylo to ovoce zdravé, tenkrát ničím nestříkané. Také sušené, když jsou to ty správné, ty které nemají uprostřed ta tvrdá zrníčka, chutnají jako filky. Z některých se také vařivala povidla. Dnes se rovněž dá uvařit z hrušek dobrá marmeláda, která se nekazí a může být stále po ruce. Ze sušených je také dobré sypání na některá tradiční jídla. Na Valašsku se pekou ty tradiční Valašské frgále – koláče nahore pomazané povidly z rozvařených usušených hrušek. Mezi odrůdy hrušek patří také oskeruše (oškoruše), které mají i léčivé vlastnosti. I z těchto usušených je sypání moc dobré.

Přestože bylo dřív tolik rozličných druhů ovoce, moc se z toho nezkazilo a neshnilo. Co se nesnědlo, rozdalo se, něco se prodalo a co zůstalo, to skrmila domácí zvířata. Lidé si uměli všeho víc vážit. Je škoda, že ty některé výborné druhy ovoce již zmizely. **Helena Stauffčíková, foto Bořek Žižlavský**

Letitá hruška václavka v Mazánku „nad Dobiášovým“

Buchlovická Zálůžna těsně po vybudování na dobové pohlednici z roku 1906 a na současné fotografii Martina Žižlavského

Kronika buchlovického hasičského sboru

Rok 1894

Z roku 1894 se nezachoval žádný záznam o účasti sboru při požárech ani o uskutečněných cvičeních. Rovněž není známo, zda sbor v roce 1894 pořádal nějaký kulturní podnik.

Z dochovaných účtů je zřejmé, že sbor v září nakoupil několik potřebných doplňků za 5 zl. 20 kr. u firmy Smekal, dále sbor nechal u krejčího Vincence Zámečnicka opravit některé součásti hasičských oděvů, konkrétně kalhoty pana Kaňovského a blůzu pana Urbánka, vše za 80 kr. a 23. července byla u pana Löwa za 38 kr. zakoupena stuha v délce 2 a půl lokte.

Valná hromada se v roce 1894 konala tradičně 31. prosince. Schůze byla zahájena proslovem velitele Bedřicha Böhma, který na začátku přítomné členy pozdravil a poděkoval jim za „letošní“ obětavost a ochotu. Po veliteli podal zprávu pokladník. Následovala volba revizorů, kterými se stali pánové Vincenc Zámečnick a Josef Gerža. Nový výbor se v roce 1894 nevolil, přítomní rozhodli, že zůstane i nadále zůstane výbor zvolený v roce 1893.

Posledním bodem programu byly volné návrhy. V této části schůze byl, není však uvedeno kým, podán návrh, aby sbor požádal místní obec a také občanskou záložnu o podporu. Dále bylo rozhodnuto, že na den 27. ledna bude obězníkem svoláno veškeré členstvo. Každý člen bude povinen přijít v parádním oděvu, pracovní oděv si pak každý přinese s sebou. Důvodem k tomuto opatření byla snaha pořídit řádný inventář sboru.

Rok 1895

Z roku 1895 se nezachoval žádný záznam o účasti sboru při požárech ani o uskutečněných cvičeních. Nic konkrétního rovněž není známo o pořádání jakéhokoliv kulturního podniku.

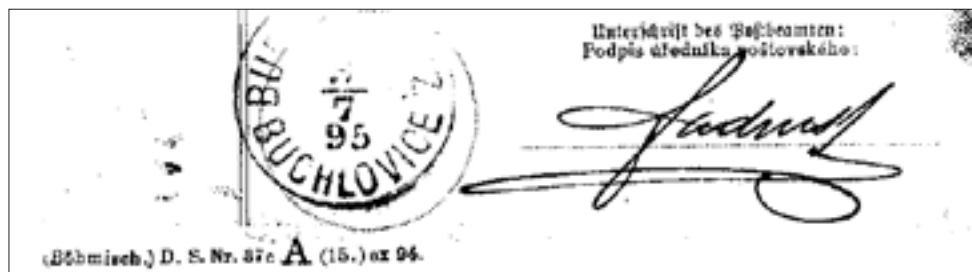
Jedinými prameny, které alespoň trochu poodhalují činnost sboru v tomto roce, jsou dva zápisy z výborových schůzí, jeden zápis z valné hromady a několik pokladních dokladů a účtů.

Prvním ze zaznamenaných výborových schůzí se sešla 26. března 1895. Na programu schůze byly jednak změny ve výboru sboru, jednak některé další záležitosti. Prvním bodem programu byla volba jednatele a pokladníka. Výbor se usnesl a jednohlasně zvolil Ludvíka Dorazila jednatelem a Bedřicha Böhma pokladníkem. Co však vedlo tehdejší výbor k novému obsazení funkcí, které od valné hromady v roce 1893 vykonával František Strýček, není z dochovaných záznamů zřejmé. Druhým bodem programu schůze bylo doplnění výboru. Novým členem výboru přítomní jednohlasně zvolili Jana Raizla.

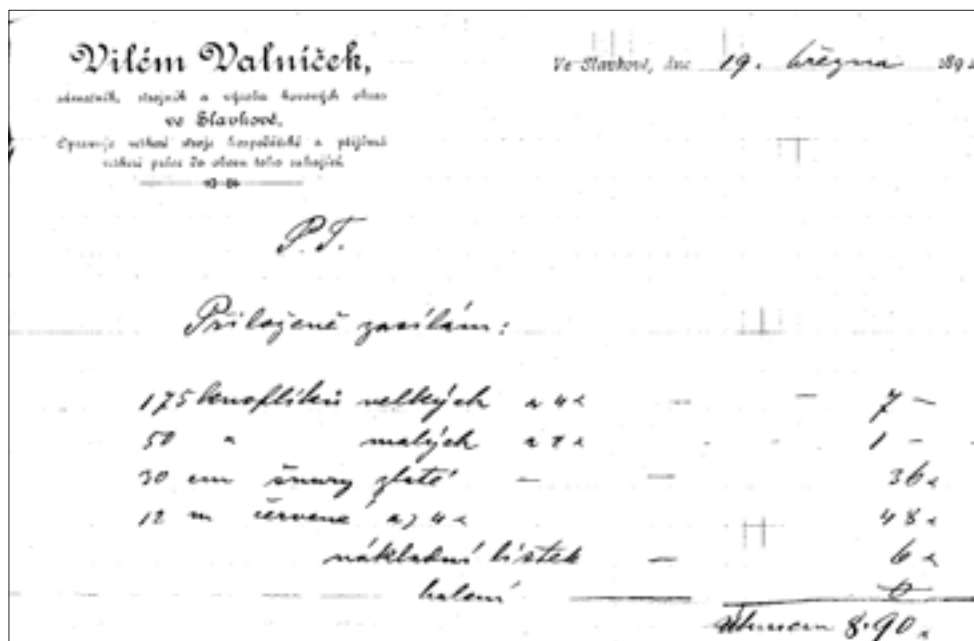
Jako třetí bod na pořadu schůze je v jednatele knize zaznamenáno, že „paní Strýčková podepsala účet za užívání místnosti 15 zl.“ Jednalo se zřejmě o zaplacení nájmu za užívání místnosti sboru paní Styčkovou. K čemu však místnost užívala, není známo.

Posledním bodem schůze byl návrh místopředsedy sboru Arnošta Gerže, který požadoval, aby byli na valnou hromadu pozváni i přispívající členové.

Druhá zaznamenaná výborová schůze se kona-

Část poštovní stvrzenky z roku 1895 s razítkem buchlovické pošty a se zřetelným podpisem poštovního úředníka Fádruše.

Faktura firmy Viléma Valníčka ze Slavkova z 19. 3. 1895

la v předvánočním čase 22. prosince 1895. Na této schůzi nejprve pokladník předložil výboru účty. Po něm vystoupil Arnošt Gerža, který opětovně požadoval pozvání přispívajících členů na blížící se valnou hromadu, jejíž termín výbor stanovil na 31. prosince 1895.

Dalším bodem programu bylo projednání účtu, který sboru předložil pan Dorazil starší. Bylo zaznamenáno, že pan Dorazil již obdržel částku 10 zl., což byla zřejmě vyšší suma než na jakou zněl účet. Výbor se tedy usnesl, že za přeplatek pan Dorazil sváže noviny Hasičská ochrana, které sbor již několik let odbíral.

Posledním bodem programu této schůze byl návrh Bedřicha Böhma na zakoupení kožených čepic pro členy sboru. Jeho návrh byl jednohlasně přijat.

Vedle výše zmíněných čepic pořídil sbor pro své členy v roce 1895 také 25 kusů blůz, za jejichž ušití zaplatil panu Vincenci Zámečnickovi 45 zl., což dokládá účet vystavený jmenovaným krejčím 4. května 1895. S pořizováním nových oděvů souvisí také nákup 175 velkých a 50 malých knoflíků a 30 cm zlaté a 12 m červené šňůry od Viléma Valníčka ze Slavkova. Tento nákup dokládá účet

na 8 zl. 90 kr. vystavený slavkovskou firmou 19. března 1895.

Bliže neurčené zboží v hodnotě nejméně 65 zl. 30 kr. sbor v roce 1895 nakoupil také u firmy R. A. Smekal v Čechách u Prostějova.

Valná hromada se v roce 1895 uskutečnila 31. prosince. Schůzi za účasti dostatečného počtu členů zahájil velitel Bedřich Böhmm, který přítomným členům poděkoval za příčinnost v uplynulém roce. Následovala volba revizorů, kterými se stali pánové František Straka a Josef Gerža. Dalším bodem programu byla volba výboru, který byl volen lítky. Členy výboru pro nadcházející období byli zvoleni: Bedřich Böhmm 18 hlasy, Jan Strýček a Ludvík Dorazil 16 hlasy, Jan Raizl, Jan Hrabal a František Straka 16 hlasy a Vincenc Zámečnick 6 hlasy. Následovala volba funkcionářů. Velitelem a pokladníkem byl zvolen Bedřich Böhmm, náměstkem velitele Jan Strýček, jednatelem a zbrojmistrem Ludvík Dorazil a Jan Raizl, Jan Hrabal, František Straka a Vincenc Zámečnick členy výboru. Vzhledem k tomu, že nebyly žádné volné návrhy, byla valná hromada po skončení volby funkcionářů ukončena.

Vlastimil Kořínek

Pracovala v Reichově „palírně“

Uprostřed Buchlovic, v místech u potoka, kde stojí budova Úřadu městyse Buchlovice, stával areál několika hospodářských i obytných budov, z nichž asi polovina náležela lihovaru židovské rodiny Reichů. Koncem loňského roku jsem při této příležitosti oslovil naši spoluobčanku, 94letou paní Školastiku Bartoškovou, která je pravděpodobně poslední žijící stálou zaměstnankyní „palírní“, jak Buchlováci odedávna tento provoz nazývali.

Paní Bartošková se narodila počátkem roku 1913 v rodině manželů Václava Bánovského (*1874) a Marie (*1878), rozené Mitášové. Rodiče vychovali celkem sedm dětí, přičemž Školastice umožnili studia na obchodní škole v Uherském Hradišti. Přes léto chodila do okresního města denně pěšky, přes zimu bydlela v podnájmu. Hned po škole nastoupila 1. srpna 1930 jako účetní u firmy Ad. Reich, která měla tehdy asi dvacet zaměstnanců. Její plat za čas činil 390 Kč měsíčně, k němuž náležela zdarma snídaně v podobě koláčů a bílé kávy, dále desátka a svačina. Tento přírůstek nebyl zdaleka zanedbatelný a nejenom v období těžké hospodářské krize jen tak běžný. Z výplat odevzdávala 300 Kč svým rodičům, drobným hos-

podářům, a zbylé peníze si nechávala na vlastní potřebu. „Zbývalo mi z nich na boty,“ vzpomíná paní Školastika, „a kolikrát jsem obdarovala potřebnými věcmi i své sourozence. Uvažte, vejce stálo 30 haléřů a kilo cukru 7,30 koruny. K platu dostávali zaměstnanci firmy ještě 10–13 Kč navíc a měli nárok na 1 litr alkoholu měsíčně podle vlastního výběru a zdarma. Jinak byl zpočátku alkohol k dispozici, dá se říct, nekontrolovaně.“

Ke spolupracovníkům, na které paní Bartošková vzpomíná, patřili například Ludvík Hrabec z Dolního Podvinohradí, Jan Samek z Chrástí, bezdětný pan Čekan bydlící ve Foltánkově domku v ulici K Buchlovu, pan Vojtěšek z Dolního Podvinohradí, svobodná Josefka Marková zvaná Pepinka, Milena Valouchová roz. Nováková ze Lhotky, prokuristka Anna Lukášová ze Suchého řádku, osobní řidič pan Blahynka, povozník koňské dopravy pan Marek, pomocná korespondentka Zdenka Bánovská a v neposlední řadě Václav Bánovský (bratr paní Školastiky), který pracoval v sodovkárně.

Majiteli lihovaru, sodovkárny a dalších provozů firmy Ad. Reich v Buchlovicích byli po první světové válce bratři Bedřich (*1882) a Bernard Reicho-

Školastika Bartošková (vpravo) během svého působení v Reichově palírně

Hlavička dopisního papíru firmy Reich

vé. Bernard (1878–1923) byl ženatý s Margaretou Eislerovou z Veselí n. Mor. (*1889) a měli dva syny – Hanuše (1913–1989) a Felixe (1919–2005). Oba byli od počátku roku 1939 v zahraničí, kde vstoupili do československé zahraniční armády ve Francii a Anglii, odkud se vrátili v roce 1945 domů a převzali poloviční podíl v buchlovické firmě. Po únorových událostech roku 1948 oba odešli do Anglie a poté do Kanady, kde dožili. Jejich ovdovělá matka Margareta zahynula v koncentračním táboře Osvětim v roce 1943.

Bernardův bratr Bedřich přežil válku ve Francii, odkud se vrátil v roce 1945, ale už dvě léta na to umírá. Jeho syn Teo (1923–1943) se dostal ve válku do fašistického lágru. Německá kápa zachytila jeho dopis, v němž psal o tamních poměrech. Jeho osud se uzavřel rovněž v osvětimské plynové komoře. Teova sestra Lea (*1922) přežila útrapy terezínského ghetta. Po válce studovala práva a zemřela v roce 1979 při zachraňování svého psa v Brně pod koly tramvaje. Její matka Marie zemřela v brněnském domově důchodců roku 1980.

Třetím sourozencem Bernarda a Bedřicha byl Josef Reich. Stal se prokuristou, žil dlouho v cizině a poté v malém stavení vlevo od Záložny, kde dnes parkují automobily. Říká se, že svůj celý majetek „prošustroval“. Stejně jako další z rodiny zahynul v Osvětimi.

„V přízemí výrobní budovy se nacházela destilace,“ vzpomíná paní Bartošková dále. „Lih se

kupoval ve Bzenci u Fürstů, přičemž velký sud stál 7.500 Kč. Do něj se přidávala destilovaná voda a esence, podle druhu kořalky. Složení esence bylo výrobním tajemstvím, znali je jen majitelé firmy. Kromě destilace byl v přízemí výčep a skladiště, které vedlo až před bývalé Jahůdkovo stavení.

Objekty výroby dodnes přezívají v paměti mnohých našich spoluobčanů. Na dvoře stávaly 500litrové kádě s kvasícími slovenskými švestkami. Za dnešní lékárnou stála sodovkárna. V areálu se nacházely ještě chlěvy pro koně a krávy, které opatroval už zmíněný pan Marek. Ve velkém sklepě majitelé uskladovali pivo z Těšetic u Olomouce, které se čepovalo v některých okolních hostincích.“

Po znárodnění byla firma převedena pod Lihovary Fibich, výroba Staré Město a vedli ji ing. Červinka z Brna a Bedřich Vaculík z Buchlovic. Netrvalo dlouho a firma zanikla. Poté její objekty využívalo jednotné zemědělské družstvo a v části se nacházely byty. Po absolutní devastaci a bez jakéhokoli zájmu o případnou rekonstrukci či jiné využití byly budovy v první polovině 70. let minulého století srovnány se zemí a vzniklá plocha využita k jiným účelům. „Palírnu“ Ad. Reich připomínají už jen ojediněle zachovalé sklenice s firemními popiskami a nálepky, reklamy v dobových novinách a letité fotografie a pohlednice.

Ze vzpomínek Školastiky Bartoškové zpracoval Bořek Žižlavský

Postřehy z dětství

Když člověk zestárne, jeho život se téměř změní. Oblast zájmů bývá už jiná, často omezená v důsledku různých nemocí a potíží. Jen nostalgické vzpomínky na dětství a mládí, které mnohdy prolínají jeho myslí, odvádějí pozornost od jednotvárnosti, stereotypu jeho života. Že se nikdy nevrátí pohádka mládí, jak se to dřív pělo a jak by si snad každý přál, tak nikdy nevstoupíš do stejné řeky, dí přísloví. A tak volky nevolky nezbyvá než se s tím smířit a vyrovnat.

Vzpomínám si na píseň, která tento lidský věk výstižně charakterizuje. Zpíval ji při svých vystoupeních výborný herec a zpěvák, pan Cyprián Šik, jehož část refrénu uvedu:

*Když člověk přichází do let,
počne ho všechno bolet.*

*Už se ti člověče nohy třesou,
to už tě daleko nedonesou.*

Píseň ještě pokračovala dále, bohužel to se mně již za ta léta z hlavy vytrousilo. Jak vidno, nejen mládí, které bývá častěji opěvováno, ale i ta staroba nachází v písních uplatnění. Chtěl bych nyní popsat a navodit atmosféru let mého dětství v naší obci.

Vyrůstal jsem v Buchlovicích v počátcích první republiky, když tato vznikala a formovala se. Podle vyprávění rodičů byly začátky těžké. Budovala se armáda, úřady, instituce a další. Chyběly potraviny, ošacení, takže lidé si museli ledacos odepřít. Pamatuji si, kdy několik let po válce bylo v obci ještě dost doškových střech. Dokonce jedna i na náměstí, v místě, kde je nyní hospůdka Na Rynku. V domku tehdy bydlela rodina Makytova. Jednou v létě v noci přišla velká bouřka, zástava potoka byla uzavřena a voda „ganála“ tekla přes silnici a jmenovaná rodina se topila.

Také požárů bylo hodně. Jednoho dne zvečera hořela došková střecha na Lhotce a hned na to došková střecha na Zahradách. Znal jsem strýce Jachymka z Trnávky, který ještě došky kryl. Šetřilo se, kde se jen mohlo. Peněz bylo málo, a tak hodně děcek chodilo přes léto bosky. Nepříjemná byla chůze po strnisku při sbírání klásí a při pasení husí. Jen v neděli do kostela byla děcka obuta. Pověštinou podrážky obity cvočky, kramfílky podkůvkami a špice podrážek plíšky. Někteří

dospělí nosili přes zimu polobotky zateplené tak zvanými psími dečkami. Boty se čistily viksem. Byla to tuhá, černá pasta v dřevěné krabici, která rychle schla a musela se stále vlhčit, a tak se na ni většinou plivalo. Jeden šprýmař radil, že když v létě páli slunko, je lepší boty pucovat v jizbě a okna zatáhnout firhačkama.

Silnice byly v té době všechny prašné, chodníky též, tak když zapršelo, bylo všude plno bláta. Vzpomínám si, jak jsem vždy vybíral v potoku drobné kamení a upravoval jím chodník k našemu holičství. V prvních poválečných letech bylo dost nemajetných lidí, v některých rodinách se snoubila nouze s bídou. Dokonce dvě rodiny provozovaly po vzdálenějších obcích žebrotu. O poutích bývala cesta přes obec lemovaná žebráky z okolních obcí. Elektrina ještě nebyla zavedena, svítilo se petrolejovými lampami. Petrolej se prodával v potravinových obchodech. Jižní ovoce jsme v té době neznali, jen tvrdý svatojánský chléb byl v obchodech k dostání. V obchodě u Vachlerů se prodával cívár proti hlistám a cukrkanďl proti kašli.

Telegramy se v této době ještě na poště vytukávaly morzeovkou. Staré Hutě zpočátku ještě patřily pod naši buchlovickou poštu. Jelikož jsme bydleli u pošty, tak se stalo, že jsem jako kluk jednoho dne po odchodu listonošů nesl na Hutě telegram. Když jsem procházel za Buchlovem lesem, spatřil jsem na cestě před sebou stádo jelenů a laní. Zůstal jsem zaraženě stát a přemýšlel, jak dále. Moje dilema bylo však záhy ukončeno časným odchodem stáda. Telegram jsem odevzdal a stanovený obnos, sice po otálení, přece jen dostal. Také mám v paměti, jak jednoho letního dne na cestě za zámeckou zahradou předváděli své umění se svými koňmi uprchlí donští kozáci. Byla to obdivuhodná podívaná, oslňující zvláště mne jako kluka.

Do Uherského Hradiště a na jeho jarmarky v té době hodně lidí chodilo pěšky – k Větráku přes Tupesy a Zlechov. Jen sedláci jeli s vozy. Lidé, kteří nejeli se sedláky, museli obě cesty absolvovat „šlapcukem“, jak se tehdy chůzi říkalo. A mnohdy ještě s koupeným selátkem v pytlí na zádech. Prasátko bylo v pytlí neklidné, házelo sebou, často i močilo, takže nést ho, bylo pro ně

Trh v Uherském Hradišti na počátku 20. století

(z archivu SPHB)

velkým utrpením, a tak určení, upocení, utrmácení, sotva se dovlekli domů. Také si vzpomínám, jak jsme v panské cihelně v jezírku skákali po borových kládách, které byly určeny pro vodovod do zámeckých kašen a její prádelny. Dlouhým nebozízem vrtali panští tesaři do nich otvory, které pak spojovali krátkou železnou trubkou od kováře. Vodovod vedl Helštýnskou ulicí pravděpodobně z mlýnské nádrže.

Většinou za každou stodolou bývalo zařízení k pohonu mlátiček pro buchlovský žentůr. Zapřažené koně nebo krávy čnicím trámem žentůru otáčely. Ten pak za pomoci převodů uváděl do chodu ve stodole mlátičku. Těž jsem jako školák u sousedů popoháněl v žentůru koně nebo krávy. Drobní vlastníci půdy mlátili obilí ve svých mlátývkách cepy – ve dvou, třech i čtyřech. Byla to dřina a také umění shodnout se v rytmu úderu. Čím více bylo mlatců, tím to bylo těžší. Pro každou skupinu lidé měli své říkanky.

Někteří mladíci přes léto hrávali hry o peníze, orlíčka nebo z desky. Jeden vyhazoval smlouvenou minci a druhý hádal buď orel nebo hlava. Když uhádl, peníze byly jeho. Z desky opřené o zeď pouštěli po sobě stejné mince, když druhý dosáhl pídí své ruky první, patřily obě jemu.

V té době se hodně lidí zabývalo pouličním obchodem. Byly to babky kořenářky, lidé vykupující hadry, kosti, staré železo, prodavači žebřů, hrablí, slaměnek, ošatek, dále prodavači obleko-

vých látek, které nosili na ramenech. Na podzim prodavači husí, jež hnali po silnici, když ještě nebyl žádný provoz. Také bratři z Jugoslávie, prodavači drobného zboží, které nosili v krosničce zavěšené na krku. Ta obsahovala šle, opasky, břitvy, holicí mýdla, zrcátka, hřebeny, křiváky značky Sarajevo a jiné. Spatřit je bylo možné i o poutích na Barbořce. Pak tři čtyři muzikanti ze Šumavy – šumaři – vyhrávali dům od domu lidové písničky.

Musím vzpomenout i Všech svatých a dušičky. Jako kluci jsme na hrobech svítili kolký bezu, říkali jsme jim pukáče. Po hrobech jsme sbírali kapající vosk svíček a plnili jím kolký. Ty sice hořely, ale i trochu čadily. Často umounění, šaty pokapané voskem, jsme se pak smutní vraceli domů očekávaje výplatu. Jako školáci jsme zase o Vánocích stříleli z plechovek od barev karbidem a také ze starých klíčů s dírkou, naplněných hlavíčkami zápalek. Ovšem pro takovou činnost jsme u svých pánů učitelů nenalezli pochopení. Hrozili nám dvojkou z mravů.

Když v zimě napadlo hodně sněhu, auta ještě tolik nejezdila, silnice se nesolily, takže všude bylo bílo. Někteří sedláci vytáhli saně, zapřáhli do nich koně s cinkajícími rolníčkami. Tu do krajiny vstoupil poetický ráz. Také i v zimě chodily chaňské cikánky po žebrotě. Při větších mrazech sebou nosily na provázku látku na mléko s řevavým uhlím. Pro zahřátí si ji dávaly pod sukně.

Antonín Huťka

Svatba s leteckým dnem

Bohumil Berger byl jako bývalý vojenský stíhač šéfpilotem Slovákckého aeroklubu na letišti v Kunočích. Měl motocykl BMW a při jeho opravě nemohl nastavit správně zapalování. Slyšel, že v Buchlovicích žije jistý Josef Sedláček (*1916), který byl za protektorátu totálně nasazen v říši, v Mnichově, v závodech BMW.

Tak onu neděli v roce 1946 přijel B. Berger s kamarády do Buchlovic za panem Sedláčkem. Našel ho snadno, ale byl zaskočen. Dotyčný měl právě svatbu. To mu ale nevadilo a o odložení opravy nechtěl ani slyšet. Po chvíli byl převlečen do montérek a za další chvíli byl motocykl opraven. Radostní Hradišťáci slíbili, že za odměnu přiletí ve tři hodiny odpoledne poděkovat s letadly. Na letišti uvidi z bodláčí věnec a ten v daný čas shodili Sedláčkům právě na dvůr. Začaly „nálety“ a snižovali obě letadla stále níž a níž. Svatebčané byli nadšení. Okrskový zmocněnec, písmeno po písmenu, zapisoval jednu značku O... K... – 4... E... P.

Večer přijeli naši letci znovu do Buchlovic a Josef Sedláček nadšením z „kulturní vložky“ nabízel jídlo a pití. Byla půlnoc, když se letci loučili. Jeden člen posádky, známý vtipálek (dnes lékař v.v.) otevřel okno a slovácky řečeno – hodil šavli. Zavřel okno a povídá Sedláčkovi: „Pane Sedláček, jsem rád, že vám nejsem nic dlužen. Co jsem tady snědl a vypil, máte za oknem.“

V pondělí přišel s opravou žehličky okrskový zmocněnec sboru národní bezpečnosti a podal hlášení o včerejším extempore v Buchlovicích. Nadřízený, když viděl papír hlášení s imatrikulační značkou letadla OK-4EP, přechootnou opravou žehličky a deseti úzkoprofilovými žárovkami, samozřejmě zdarma, „uplatil“.

Miroslav Raštica

Josef Sedláček (zcela vpravo) s otcem a synem Rajzlovými

Jablka, hrušky, trnky...

Jak uvádí Lubor Niederle v knize Moravské Slovensko, kapitola Ovocnictví, str. 314–318, bylo Moravské Slovensko na začátku 20. století bohato znamenitě. Téměř každá vesnice, každá pastvina a každá cest byla posázena ovocnými stromy. Dědiny z hustých sadů sotva prohlédaly a pole se také táhly řady ovocných stromů, což krajíně dodávalo velikého půvabu. Ovoce tehdy sloužilo vydatný pramen obživy a Moravské Slovensko bylo pokládáno za „Zahradu Moravy“. A ještě jeden údaj – v roce 1900 měly Buchlovice přes 50ha zahrad plných ovocných stromů! V souvislosti s přípravami k založení „Sadu klenotů“ v Buchlovicích přinášíme z uvedeného pramene řadu místních či regionálních výrazů pro jednotlivé skupiny ovoce nebo pro názvy jednotlivých odrůd a ptáme se: **Znáte některé z těchto názvů? Dovedli byste je charakterizovat, slovně vyjádřit, o jaké ovoce šlo? Znáte ještě jiné názvy, které zde nejsou uvedeny? Napište nám, prosím!**

Švestka

– trnka, švestky (drobné), slivy, kapálky, pavlůvky (s hořkou kůží), sračky

Jablka

a) sladká – adamovské (prostředně veliké), čapáky, hedvábné, jánky, koty, kutny nebo kutničky, lipůvky, medůvky, panenské, pernice, šiblinky, ščiříčky, vachulovské, zajačky,

b) nakyslá – bečíčky, budinky, cangáry, cáry, čandůvky, fadlejové, funtovské, hrabové, chocholuše, hrklávky, kardinálky, kožuchy a kožušenky, křivořitky, křivostopky, křížovské, krvavnice, luhačovské, malenovské, měkkýše, mišanky, nedovažky nebo ledavažky, podstráňky, pruháče, římské, sklenáry, svrbovské (podlouhlé a kropkovaně zelené), šalfiovské, valíny a valínky (malé zelené), vinary nebo vinné, vojáky (jako pěst, červenožluté)

Hrušky

Baby, buláčky, cibulíny, císařky, cukrovačky, čáslavky, červenky, dukátky, dule ((kyselé), dulky (sladké), fíkové, hrbolky, hrdlačky, jahodnatky, jakubinky, kameňačky nebo kaménky, klokočky, kněžské, kozičky, kožušnice, křehule, kvadrátky, limónky, lipůvky, mackůvky, margátky, medůvky, močidélky, muškateľky, omizary, ovesňačky nebo ovesnice, panenské, pavlůvky, pečítky, pergamotky, pchavky, planuše, polepšíanky, pomoranče, pražanky, přestavělky, rájky, režnice, režnačky, sibule, slovenky, smolénky, sudinky, šalpurky (salcburky), šedule, šemendije, škarédky, špičky, štenberky, tabačky, trpule, václavky, vavříanky,

vinohrádky, virgule, vládyky, vodňačky, vonné, vonuše, zelenky, žbány a žbánky, žitňačky nebo žitnice, žlutičky. Toto jsou většinou hrušky letní, kdežto hrušky, jež na zimu trvají, nazývají se na Zlínsku obecným jménem „zimňačky“

Třešně

jsou buď černé (černice), červenobílé (bělice), uherky, hamrle, křupy (veliké a tvrdé), drobným třešním se říká ftačinky, višně se poměrně málo pěstují.

Ořechy

jsou jednak „obyčejné“ (vlaské), jednak „křapáky“ (veliké) nebo „košláky“ (= kostláky).

Vedle dotčených druhů ovocných se daří v okolí Uherského Hradiště, Veselí a Bzence též broskve, marhule, mišpule a oškeruše.

Příklady z jednotlivých oblastí Slovácka

Starý Hrozenkov a Kopanice

Slivky: švestky, durancie, biele slivky, biele gulovačky, vlablačky (drobné podlouhlé)

Jablka: šedáky (kyselé), hadvábné (sladké drobné), orechové, konince, lavičky nebo lahvičky (sladké), masné, funtové, vandlíky aj.

Hrušky: hýle, funtové, lavičky nebo lahvičky, michálky, pečítky (smolienky), šedáky, skříželky

Kyjovsko

Hrušky: pargamentky, václavky, jakubínky,

šidla, zelinky, císařky, zimnalky, ječmínky a pod.

Jablka: funtová, pilínky, vináry, roháče, míšenky, sladká, panenská, hranáče, kyselá, kožúšky, cigánky aj.

Švestky: kadlátky, durancije, křivonose, kulovačky, špendlíky žluté, ringle všelijaké i zelené, pavlovičky, darmocínky, slivy apod.

Třešně: uherky, srdcovky, křupavky, černice, ftačínky (plané) aj.

Višně: hamrale

Broskvě, marhule, mišpule.

Strážnicko, Hornácko

Jablka: hedvábnice, pruháče, kutničky, zárostupy (stopka jest ohnutá, zarostlá), vidnary,

kočičí hlavy, vaculovské, cigány, dubenáče, funtuovky,

Hrušky: háromfirky, jačmenky, žitňačky, režňačky, ovesňačky, krehule, dobruše, kapálky, tísarky, maškrtky, makúvky

Podluží

Jablka: cigánky, funtovní, hrkláče, kožúšky, kyseláče, míšanky, pruháče, sladkáče, vinarky aj.

Hrušky: čepáky, jačmenky, jakubjenky, kozičky, křehňačky, krvavničky, lemónky, máslenice, medúvky, zimnice aj.

Trnky: durancie nebo dorancie, gulačky, sralky tj. zralky, špendle aj.

Na Vaše odpovědi se těší **Miloslav Hrdý**

Navarťe si

Krajové ovocné recepty

Následující recepty byly vybrány z letáku: „Možnosti zpracování a využití krajových odrůd ovoce v Bílých Karpatech – Receptář“. Vydala nevládní organizace Tradice Bílých Karpat. www.tradicebk.cz.

Čočka se sušenými švestkami

Předem namočenou a opanou čočku dáme vařit do studené vody. Když je napolo uvařená, přidáme k ní opané a den před tím namočené sušené švestky. Před dovařením zahustíme zátřepkou z kyselé smetany a lžící hladké mouky. Nakonec podle chuti osolíme, okyselíme nebo i přisladíme. Prikusujeme tmavý chléb. (paní Sucháčková, Brumov-Bylnice)

Ertepláky s trnkama a mákem

Rozvařily se brambory, přidala hladká mouka (kolik těsto snese, než se začne trhat) a sůl. Těsto se rozválelo na placky asi jako talíř velké a opeklo na horké plotně z obou stran. Až se nafoukly, pomastily se máslem, natřely povídly smíchanými s mletým mákem a cukrem. Pak se srolovaly a jedly teple. (paní Ševčíková, Pitín)

Kule s jablkem

Rozkrájela se jablka, očistila od stopek a jádřinců a nakrájela na kousky. Kousky se zabalily do bramborového těsta (jako u ertepláků). Tyto kule se uvařily a posypaly osmaženou strouhankou. (paní Ševčíková, Pitín)

Vánoční štědrovečerní kyselica

Nalijeme vodu z kysaného zelí a do ní dáme

vařit sušené hřibky (pěkné světlé). Zvlášť do hrnce dáme vařit bílé fazolky a do druhého sušené slivy. Ty vaříme chvilku – nesmí se rozvařit. Fazolky můžeme dovařit i v kyselici. Potom vše zlehka zasmažíme máslem a nakonec zahustíme mlékem, do kterého jsme přidali trochu smetany. (paní Nováková, Nedašov)

Povidlová omáčka

Černá omáčka sladkokyselá chuti. Povidla nebo rozvařené sušené slivy zahustíme jíškou z másla a mouky a povaříme. Ochutíme citrónovou šťávou, cukrem, solí, skořicí a přecedíme přes síto. (paní Nováková, Nedašov)

Kocmanda

Očištěné a na kousky nakrájené brambory uvaříme. Část vody slijeme a do zbytku přidáme krupici a za stálého míchání uvedeme do varu. Mastíme husím sádlem nebo máslem. Přílohou mohou být sušená jablka nebo hrušky, která spaříme horkou vodou a necháme odstát. (z Hornácka)

Durancová omáčka

Množství podle strávníků. Na tuku a cibuli uděláme světlou zasmažku. Durancie (krajová odrůda sliv) uvařené ve vodě – množství kolik

chceme omáčky - přepasírujeme do zasmažky. Takto uvařenou omáčku dochutíme solí a smetanou (stačí i dobrým mlékem).

K omáčce se podávaly škušánky – z mouky, vajíčka a trochy soli vypracujeme vláčné těsto. To jednou rukou držíme, druhou natahujeme co nejdelší plátky. Házíme do vařící vody. Uvařené plátky přecedíme a přelijeme studenou vodou, aby se neslepily.

(paní Malovaná, Valašské Klobouky)

Koláče s povidly a mákem

Kynuté těsto se rozválelo na placky, ty se potřely povidly, posypaly celým mákem a upekly v troubě.

(paní Ševčíková, Pitín)

Krajánekový kompot

Sušená jablka se dala do hrnce, zalila vodou a vařila do měkka. Tento pokrm byl tradičním jídlem v době draní peří.

(z Moravských Kopanic)

Koláče hruškové

Uvařily se celé sušené hrušky, očistily se od stopek a šušňů a pomlely na masovém mlýnku. Tak, aby se mohly rozetřít na kynuté těsto, rozválené na plechu. Ochutily se rumem a vanilkou. Navrch se ještě posypaly posypátkem nebo se polily roztopeným máslem po upečení. Krájet se mohly až vychladly a ztuhly.

(paní Jálová, Pitín)

Povidla z durancie

Čistě nevypeckované durancie se nasypou do hrnce a musí se rozvařit. Potom se cedí přes síto a metličkou proškrabují. Až jsou přecezené, dají se do měděného kotle a pokračuje se dále stejně jako u povidel ze švestek. Povidla z durancí jsou sladší než ze švestek. Durancie k výrobě povidel musí být úplně zralé.

(z Moravských Kopanic)

Miloslav Hrdý

24. března 2007 se uskutečnilo první letošní vítání občánků. Zleva vidíte naše nové Buchlovjánky Tobiase Grebeně, Barboru Hruškovou, Adélu Obdržálkovou a Ondřeje Karásku.

(foto: Oldřich Stránský)

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Úřad městyse Buchlovice, tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně, řídí redakční rada, odpovědný redaktor ing. Miloslav Hrdý, výkonní redaktori Vlastimil Kořínek a Bořek Žižlavský. Náklad 350 výtisků. Cena 14,– Kč

Registrační číslo MK ČR E 13102

*Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.
Sazba Vít Kučera, tiskne HUDEC print, s. r. o., Buchlovice*